

ENERJİ KAYNAKLARININ VE ENERJİNİN KULLANIMINDA VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASINA DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı; enerjinin etkin kullanılması, enerji israfının önlenmesi, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesi ve çevrenin korunması için enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (Değişik:RG-6/7/2022-31888)

(1) Bu Yönetmelik enerji verimliliğine yönelik hizmetler ile çalışmaların yönlendirilmesi ve yaygınlaştırılmasında üniversitelerin, meslek odalarının ve enerji verimliliği danışmanlık şirketlerinin yetkilendirilmesine, enerji yönetimi uygulamalarına, enerji yöneticileri ile enerji yönetim birimlerinin görev ve sorumluluklarına, enerji verimliliği ile ilgili eğitim (**Ek ibare:RG-21/9/2024-32669**), snay ve sertifikalandırma faaliyetlerine, etüt ve projelere, (**Değişik ibare:RG-21/9/2024-32669**) enerji verimliliği desteklerine, talep tarafı yönetimine, enerjinin üretiminde, iletiminde, dağıtımında, depolanmasında ve tüketiminde verimliliğin artırılmasına, atık ısılardan yararlanılmasına, açık alan aydınlatmalarında verimliliğin artırılmasına, biyoyakıt ve hidrojen gibi alternatif yakıt kullanımının özendirilmesine ve idari yaptırımlara ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (Değişik:RG-25/1/2020-31019)

(1) Bu Yönetmelik, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu ile 10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 166 ncı, 174 üncü ve 508 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Atık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yakıt olarak kullanılması uygun görülen kullanılmış lastikler, boya çamurları, solventler, plastikler, atık yağlar ve diğer atıkları,
- b) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
- c) (**Mülga:RG-21/9/2024-32669**)
- ç) (**Mülga:RG-21/9/2024-32669**)
- d) (**Mülga:RG-25/1/2020-31019**)
- e) (**Mülga:RG-21/9/2024-32669**)
- f) (**Mülga:RG-21/9/2024-32669**)
- g) (**Mülga:RG-21/9/2024-32669**)
- ğ) Bina: Konut, hizmet ve ticari amaçlı kullanıma yarayan yapı veya yapı topluluğunu,
- h) Bina sahibi: Bina üzerinde mülkiyet hakkına sahip binanın maliki, varsa intifa hakkı sahibi, ikisi de yoksa binaya malik gibi tasarruf eden gerçek veya tüzel kişiyi,
  - i) Bina yönetimi: Binanın işletmesinden ve/veya yönetiminden sorumlu gerçek veya tüzel kişiyi,
  - ı) (**Mülga:RG-21/9/2024-32669**)
  - j) Danışmanlık: Projelerin uygun şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak üzere verilen hizmetleri,
  - k) Ders saati: Kırk dakikalık süreyi,
  - l) (**Mülga:RG-21/9/2024-32669**)
  - m) (**Mülga:RG-21/9/2024-32669**)
  - n) (**Mülga:RG-21/9/2024-32669**)
  - o) (**Mülga:RG-21/9/2024-32669**)
  - ö) Elektrikli ev aleti: Elektrik enerjisi kullanan buzdolabı, dondurucu, klima, çamaşır makinası, kurutmalı çamaşır makinası, fırın, bulaşık makinası, termosifon, elektrikli ısıtıcı, ampul ve floresan, ütü, televizyon, bilgisayar, müzik aleti gibi ürünleri,
  - p) Endüstriyel işletme: Elektrik üretim faaliyeti gösteren lisans sahibi tüzel kişiler dışındaki yıllık toplam enerji tüketimleri bin TEP ve üzeri olan ticaret ve sanayi odası, ticaret odası veya sanayi odasına bağlı olarak faaliyet gösteren ve her türlü mal üretimi yapan işletmeleri,
  - r) Enerji etiketi: Enerji tüketen ekipmanların enerji tüketim düzeyleri ile ilgili bilgileri içeren belgeyi,
  - s) Enerji verimliliği: Binalarda yaşam standardı ve hizmet kalitesinin, endüstriyel işletmelerde ise üretim kalitesi ve miktarının düşüşüne yol açmadan birim hizmet veya ürün miktarı başına enerji tüketiminin azaltılmasını,
  - ş) Enerji verimliliği hizmetleri: Enerji verimliliğini artırmak üzere enerji yöneticisi eğitimi, etüt ve verimlilik artırıcı proje hazırlama, proje uygulama ve danışmanlık hizmetlerini,
  - t) Enerji yoğunluğu: Bir birim ekonomik değer üretebilmek için tüketilen enerji miktarını,
  - u) Enerji yöneticisi: Kanun kapsamına giren endüstriyel işletmelerde veya binalarda enerji yönetimi ile ilgili faaliyetlerin yerine getirilmesinden yönetim adına sorumlu, enerji yöneticisi sertifikasına sahip kişiyi,
  - ü) Enerji yönetimi: Enerji kaynaklarının ve enerjinin verimli kullanılmasını sağlamak üzere yürütülen eğitim, etüt, ölçüm, izleme, planlama ve uygulama faaliyetlerini,
  - v) (**Değişik:RG-6/7/2022-31888**) Enerji yönetim birimi: Enerji yönetimi uygulamalarını gerçekleştirmek üzere enerji yöneticisinin sorumluluğunda; kamu kurumlarının, endüstriyel işletmenin veya organize sanayi bölgesinin yönetimine doğrudan bağlı faaliyet gösteren birimi,
  - y) (**Değişik:RG-25/1/2020-31019**) ENVER etiketi: Bu Yönetmelikte tanımlanan asgari enerji verimliliği gereksinimlerini sağlayanlara Bakanlık tarafından verilen belgeyi,
  - z) (**Değişik:RG-25/1/2020-31019**) Etüt: Enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik imkânların ortaya çıkarılması için yapılan ve bilgi toplama, ölçüm, değerlendirme ve raporlama aşamalarından oluşan; enerji tasarruf potansiyellerini ve bu potansiyellerin geri kazanılmasına yönelik önlemleri ölçüm, hesap ve piyasa araştırmaları ile belirleyen ve Bakanlık tarafından hazırlanan uygulama usul ve esaslarına uygun şekilde yapılan çalışmaları,
  - aa) (**Değişik:RG-6/7/2022-31888**) Etüt-proje sertifikası: Bina ve/veya sanayi sektörlerinde eğitim, etüt, danışmanlık ve verimlilik artırıcı proje hizmetlerini yürütebilmeleri için Bakanlık tarafından verilen belgeyi,
    - bb) (**Mülga:RG-25/1/2020-31019**)
    - cc) (**Mülga:RG-25/1/2020-31019**)
    - çç) (**Mülga:RG-25/1/2020-31019**)
    - dd) Hizmet anlaşması: Etüt ve danışmanlık hizmetlerinin verilmesinde enerji verimliliği danışmanlık şirketleri ile endüstriyel işletmelerin veya binaların yönetimleri arasında yapılan anlaşmaları,
    - ee) (**Mülga:RG-21/9/2024-32669**)
    - ff) Kamu kesimi: Kamu kurum ve kuruluşları ile bağlı ortaklıklarını, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını, üniversiteleri ve mahalli idareleri,
      - gg) Kanun: 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununu,
      - ğğ) Kojenerasyon: Isı ve elektrik ve/veya mekanik enerjinin aynı tesiste eş zamanlı olarak üretimini,
      - hh) (**Mülga:RG-25/1/2020-31019**)
      - ıı) Meslek odaları: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Elektrik Mühendisleri Odasını ve/veya Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Makina Mühendisleri Odasını,
      - ii) (**Mülga:RG-21/9/2024-32669**)

- jj) (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
kk) (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
ll) (Mülga:RG-25/1/2020-31019)
mm) (Mülga:RG-25/1/2020-31019)
nn) (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
oo) (Mülga:RG-25/1/2020-31019)
öö) (Mülga:RG-25/1/2020-31019)
pp) (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
rr) (Mülga:RG-25/1/2020-31019)
ss) (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
şş) (Mülga:RG-25/1/2020-31019)
tt) (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
uu) (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
üü) (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
vv) (Değişik:RG-25/1/2020-31019) Şirket: Bakanlık veya yetkilendirilmiş kurumlar ile yaptıkları yetkilendirme anlaşması çerçevesinde, enerji verimliliği hizmetlerini yürütmek üzere yetki belgesi verilen enerji verimliliği danışmanlık şirketlerini,
yy) TEP: Ton Eşdeğer Petrolü,
zz) Toplam inşaat alanı: Avlular, ışıklıklar, her nevi hava bacaları, saçaklar ve ısıtma veya soğutma yapılmayan alanlar hariç, bodrum kat, asma kat ve çatı arasında yer alan mekanlar ve ortak alanlar dahil olmak üzere, binanın inşa edilen bütün katlarını ve kapalı alanlarının metrekare cinsinden toplamını,
aaa) TSE: Türk Standartları Enstitüsünü,
bbb) Uygulama anlaşması: Etüt çalışmaları ile belirlenen önlemlerin uygulanmasını gerçekleştirmek amacıyla, proje uygulamasının enerji tasarruf miktarı garanti edilmek suretiyle gerçekleştirilmesi için şirketler ile endüstriyel işletmelerin veya binaların yönetimleri arasında yapılan anlaşmayı,
ccc) (Değişik:RG-6/7/2022-31888) Uygulamalı ders: Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak deney, ölçüm ve benzeri pratik çalışmaları içerecek şekilde uygulama usul ve esaslarında tanımlanan niteliklere sahip laboratuvar ortamında verilen enerji yöneticisi ve etüt-proje derslerini,
ççç) (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
ddd) (Değişik:RG-25/1/2020-31019) Yetki belgesi: Düzenlenen yetkilendirme anlaşmaları çerçevesinde, üniversitelere ve meslek odalarına eğitim, yetkilendirme ve izleme faaliyetlerini yürütmek üzere Bakanlık tarafından, şirketlere ise eğitim, etüt, danışmanlık ve proje hazırlama ve uygulama faaliyetlerini yürütmek üzere Bakanlık, meslek odaları veya üniversiteler tarafından verilen belgeyi,
eee) (Değişik:RG-25/1/2020-31019) Yetkilendirilmiş kurumlar: Düzenlenen yetkilendirme anlaşması çerçevesinde eğitim, yetkilendirme ve izleme faaliyetlerini yürütmek üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilen meslek odalarını ve üniversiteleri,
fff) Yönetim: Malik, varsa intifa hakkı sahibi veya bunlar adına yönetimden sorumlu olan yönetici kişiyi,
ggg) (Ek:RG-25/1/2020-31019) (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
ğğğ) (Ek:RG-25/1/2020-31019) Başkan: Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanını,
hhh) (Ek:RG-25/1/2020-31019) Başkanlık: Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığını,
ııı) (Ek:RG-25/1/2020-31019) (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
iiı) (Mülga:RG-6/7/2022-31888)
jjj) (Ek:RG-25/1/2020-31019) (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
kkk) (Ek:RG-25/1/2020-31019) (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
lll) (Ek:RG-25/1/2020-31019) Ölçme ve doğrulama: Enerji verimliliği önlemlerinin uygulanması sonucu sağlanan enerji tasarruflarının doğrulanması ve raporlanması amacıyla "TS ISO 50006 Enerji temel seviyeleri (ETS) ve enerji performans göstergeleri (EPG) kullanılarak enerji performans ölçümü" ve "Uluslararası Ölçme ve Doğrulama Protokolüne" veya "TS ISO 50015 Kuruluşların enerji performanslarının ölçümü ve doğrulanması" standardına uygun olarak belirlenen yöntemlerle planlama, ölçme, veri toplama ve analiz etme işlemlerini ve sürecini,
mmmm) (Ek:RG-25/1/2020-31019) Ölçme doğrulama uzmanı: Ölçme ve doğrulama sertifikasına sahip gerçek kişiyi,
nnn) (Ek:RG-6/7/2022-31888) (Değişik:RG-21/9/2024-32669) Başvuru sahibi: Enerji verimliliği desteklerinden faydalanmak isteyen gerçek veya tüzel kişileri,
ooo) (Ek:RG-6/7/2022-31888) (Mülga:RG-21/9/2024-32669)
ööö) (Ek:RG-6/7/2022-31888) (Değişik:RG-21/9/2024-32669) Proje sahibi: Enerji verimliliği projeleri desteklenme kararı verilen gerçek veya tüzel kişileri,
ppp) (Ek:RG-6/7/2022-31888) Teorik ders: Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olacak şekilde uygulama usul ve esaslarında tanımlanan niteliklere sahip derslik ortamında verilen enerji yöneticisi, etüt-proje ve ölçme-doğrulama derslerini,
rrr) (Ek:RG-6/7/2022-31888) Ölçme ve Doğrulama Sertifikası: Bakanlık tarafından düzenlenen ölçme ve doğrulama sınavında başarılı olanlara verilen belgeyi,
sss) (Ek:RG-21/9/2024-32669) Destek programı: Enerji verimliliği projelerinin desteklenmesi ve enerji ve/veya karbon yoğunluğunun veya spesifik enerji tüketiminin azaltılması ile ilgili uygulamaların kapsamı, destekleme usulü, destek üst limiti ve oranı ile programlara ilişkin diğer esasları Bakanlık tarafından belirlenen ve yürütülen programları,
şşş) (Ek:RG-21/9/2024-32669) Karbon yoğunluğu: Birim ürün ve/veya alan veya benzeri başına salınan karbondioksit emisyonu miktarını,
ttt) (Ek:RG-21/9/2024-32669) Spesifik enerji tüketimi: Birim ürün ve/veya alan veya benzeri başına tüketilen enerji miktarını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Üniversitelerin, Meslek Odalarının ve Şirketlerin Yetkilendirilmesi, İzlenmesi ve Denetimi

Üniversitelerin ve meslek odalarının yetkilendirilmesi, izlenmesi ve denetimi

MADDE 5 – (Değişik:RG-25/1/2020-31019)

(1) Yetkilendirme kapsamı, başvuru tarihleri ve başvuruda istenen bilgi ve belgeler aşağıda belirtildiği gibidir:

a) Üniversitelere ve meslek odalarına (Değişik ibare:RG-6/7/2022-31888) Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında eğitim hizmeti verebilmeleri ve şirketleri yetkilendirebilmeleri için Bakanlık tarafından beş yıl süreli yetki belgesi verilir.

b) Yetki belgesi almak isteyen üniversiteler ve meslek odaları her yıl Nisan ve Ekim aylarında Bakanlığa başvurur. Ayrıca Bakanlık ihtiyaca ve sektörel gelişime bağlı olarak, gerek görmesi halinde ilave başvuru tarihleri de ilan edebilir.

c) Yetki belgesi almak üzere yapılan başvurularda sunulacak bilgi ve belgeler uygulama usul ve esaslarında belirlenir.

(2) Yetki belgesi almak isteyenlerde asgari olarak aşağıdaki şartlar aranır:

a) Yetkilendirilecek kurumda tam zamanlı (Mülga ibare:RG-6/7/2022-31888) çalışan etüt-proje sertifikasına sahip en az (Değişik ibare:RG-6/7/2022-31888) üç kişi.

b) 14 üncü maddenin üçüncü fıkrası kapsamında eğitici kişiler.

c) Yetki süresi boyunca mülkiyetindeki veya anlaşmalı olarak kullanılacak uygulama usul ve esaslarında yer alan hükümleri karşılayan eğitim tesisi.

ç) (Mülga:RG-6/7/2022-31888)

(3) Başvurunun incelenmesi ve yetki belgesinin verilmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır:

a) Üniversiteler ve meslek odalarının yetki belgesi almak üzere yaptıkları başvurular Başkan onayı ile oluşturulan komisyon tarafından incelenir ve değerlendirilir.

b) Belgeler üzerinden ve yerinde yapılan incelemeler neticesinde uygulama usul ve esaslarında belirtilen başvuru belgeleri eksiksiz olan üniversite veya meslek odası ile Bakanlık arasında yetkilendirme anlaşması imzalanır. Bu anlaşmanın imzalanmasını müteakip üniversiteye veya meslek odasına yetki belgesi verilir.

c) Yetkilendirme anlaşmasının ve yetki belgesinin formatı uygulama usul ve esaslarında belirtilir.

ç) (Değişik:RG-6/7/2022-31888) Teorik ve/veya uygulamalı derslerin yetki verilmesine esas teşkil eden mekânlara ilave başka yerde de yapılmak istenmesi halinde yetkilendirilmiş kurum veya şirket önceden ve yazılı olarak Bakanlığın uygun görüşünü alır.

(4) Faaliyet raporu, izleme ve denetim hakkındaki hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Yetkilendirilmiş kurumlar her yıl Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa yıllık faaliyet raporu sunar. Faaliyet raporu formatı uygulama usul ve esaslarında belirlenir.

b) Yetkilendirilmiş kurumlar tarafından düzenlenen eğitimlere katılanlardan, yetkilendirdiği şirketlerden, yetkilendirdiği şirketlerin hizmet verdiği gerçek veya tüzel kişilerden Bakanlığa iletilen şikâyetler ve eğitimler sırasında kursiyerler tarafından doldurulan değerlendirme formları Bakanlık tarafından incelenir.

c) Bakanlık, yetkilendirilmiş kurumların yetki belgesi kapsamındaki faaliyetlerini, dördüncü fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamındaki belgelerin yanı sıra ihtiyaç duyması halinde yerinde yapacağı incelemelerle izler ve denetler.

(5) Yetki belgesi aşağıda belirtilen durumlarda ve şekillerde iptal edilir:

a) Yetki belgesi kapsamına giren faaliyetlerin yürütülmesinde Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edilmesi halinde yetkilendirilmiş kurum Bakanlık tarafından yazılı olarak (Mülga:RG-6/7/2022-31888) otuz gün süreli ihtar edilir. İhtara konu aykırılığın devam etmesi halinde azami bir yıl (Değişik ibare:RG-6/7/2022-31888) ek süre verilir. İhtar edilen konudaki aykırılığı (Mülga:RG-6/7/2022-31888) verilen ek süre zarfında gidermeyen yetkilendirilmiş kurumun yetki belgesi iptal edilir. Aykırılığın giderilmesi için verilen ek süre boyunca, yetkilendirilmiş kurumun yetki belgesi kapsamındaki faaliyetleri durdurulur.

b) Yetki belgesine esas bilgi ve belgelerde gerçek dışı belge sunulduğunun veya yanıltıcı bilgi verildiğinin tespit edilmesi halinde ayrıca bir ihtar gerekmesizin yetkilendirilmiş kurumun yetki belgesi iptal edilir.

c) Yetki belgeleri iptal edilen yetkilendirilmiş kurumlar beş yıl süre ile başvuruda bulunamaz.

ç) Yetki belgesi verilen veya iptal edilen yetkilendirilmiş kurumlar, bu işlemlerin tamamlanmasını müteakip yapılan tebligat tarihinden itibaren Bakanlık internet sayfası üzerinden ilan edilir.

(6) Yetki belgesinin yenilenmesine ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırı bir durum olmadıkça, yetki süresi bitiminden önceki başvuru döneminde yetki belgesini yenilemek istediklerini, Nisan veya Ekim ayında Bakanlığa yazılı olarak bildiren üniversitenin veya meslek odasının yetki belgesi, Bakanlık ile imzaladıkları yetkilendirme anlaşması yenilenmek ve yetki belgesi bedeli alınmak suretiyle her beş yılda bir Bakanlık tarafından yenilenir.

b) Yetki belgesinin yenilenmesinde, bir önceki yetki belgesinin geçerlilik süresinin son gününü izleyen gün yenilenen yetki belgesinin başlangıç süresi olarak esas alınır. Yetki belgesini yenilemek üzere yetki süresi bitiminden önceki başvuru döneminde Bakanlığa başvuran yetkilendirilmiş kurumun yenileme başvurusundan sonra mevcut yetki belgesinin geçerlilik süresi geçmiş olsa dahi, yenilenecek olan yetki belgesi düzenleninceye kadar belge kapsamındaki faaliyetlere, yetkilendirme anlaşmasındaki hükümlere uyulmak kaydıyla devam edilir.

c) Yetki belgesi yenilenmeyen veya iptal edilen üniversite veya meslek odalarının şirketlere verdikleri yetki belgeleri ile ilgili işlemler, şirketlerin yetki belgelerinin geçerlilik süresinin bitimine kadar Bakanlık tarafından yürütülür.

(7) Yetkilendirme anlaşması ve yetki belgesi kapsamındaki hak ve yükümlülükler üçüncü kişilere devir ve temlik edilemez.

(8) Yetkilendirilmiş kurum, yetki belgesi verilmesine esas teşkil eden personel, eğitici personel, tesis, cihaz ve ekipman altyapısında olan değişiklikleri en geç otuz gün içinde Bakanlığa bildirir. Süresi içinde yapılmayan bildirimler aykırılık olarak değerlendirilir.

Şirketlerin yetkilendirilmesi, izlenmesi ve denetimi

MADDE 6 – (Değişik:RG-25/1/2020-31019)

(1) Yetkilendirme kapsamı, başvuru tarihleri ve başvuruda istenen bilgi ve belgeler aşağıda belirtildiği gibidir:

a) Enerji verimliliği hizmetlerini yürütmek isteyen tüzel kişiler, Bakanlık veya yetkilendirilmiş kurumlar tarafından, sanayi ve/veya bina ve hizmetler sektörlerinde faaliyette yürütmek üzere, aşağıda tanımlanan esaslar çerçevesinde beş yıl süreli yetki belgesi verilir.

1) Sanayi sektörü için verilen yetki belgesi ile sanayinin tüm alt sektörlerinde faaliyet gösteren işletmelere, enerji üretim, iletim ve dağıtım tesislerine ve organize sanayi bölgelerine; bina ve hizmetler sektörü için verilen yetki belgesi ile (Değişik ibare:RG-6/7/2022-31888) bina, tarım ve hizmetler sektöründeki tüm binalara ve işletmelere yönelik enerji verimliliği hizmetleri verilir.

2) Şirketin (Değişik ibare:RG-6/7/2022-31888) yetkili olduğu sanayi sektörü (Mülga ibare:RG-6/7/2022-31888) veya bina ve hizmetler sektörü, yetki belgesinde belirtilir.

b) Yetki belgesi almak isteyen tüzel kişiler, her yıl Ocak ve Temmuz aylarında Bakanlığa veya yetkilendirilmiş kurumlara başvurur. Yetki belgesi almak üzere yapılan başvurularda sunulacak bilgi ve belgeler uygulama usul ve esaslarında belirlenir.

(2) (Değişik:RG-6/7/2022-31888) Yetki belgesi almak için başvuranlarda ve yetki belgesi alan şirketlerde asgari olarak;

a) Personel altyapısında sanayi sektörü yetki belgesi için sanayi etüt-proje sertifikasına sahip üç mühendis ve/veya bina ve hizmetler sektörü yetki belgesi için bina etüt-proje sertifikasına sahip iki mühendis,

b) Ölçüm cihazları ve ekipman altyapısı için detayları uygulama usul ve esaslarında belirtilen cihaz ve ekipman altyapısını edinme,

c) Şirketin sahibi, ortağı, yönetim kurulu üyesi veya müdürü olan kişilerde; beşinci fıkranın (c) bendi kapsamında yetki belgesi iptal edilmiş bir şirketin sahibi, ortağı, yönetim kurulu üyesi veya müdürü olarak bulunmamış olma, şartı aranır.

(3) Başvurunun incelenmesi ve yetki belgesinin verilmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır:

a) Tüzel kişilerin yetki belgesi almak üzere yaptıkları başvurular Başkanlık veya yetkilendirilmiş kurumlarca oluşturulan komisyon tarafından incelenir ve değerlendirilir. Yetkilendirilmiş kurumlar tarafından oluşturulan komisyonlarda Bakanlık temsilen en az bir üye bulundurulur.

b) Belgeler üzerinden (Mülga ibare:RG-6/7/2022-31888) yapılan incelemeler neticesinde uygulama usul ve esaslarında belirtilen başvuru belgeleri eksiksiz olan tüzel kişi ile Bakanlık veya yetkilendirilmiş kurum arasında yetkilendirme anlaşması imzalanır. Bu anlaşmanın imzalanmasını müteakip tüzel kişiye yetki belgesi verilir.

c) Yetkilendirme anlaşmasının ve yetki belgesinin formatı uygulama usul ve esaslarında belirtilir.

(4) Faaliyet raporu, izleme ve denetim hakkındaki hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Şirketlerin yetki belgesi kapsamına giren konulardaki faaliyetlerinin Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yürütülüp yürütülmediği, şirkete yetki belgesi veren yetkilendirilmiş kurum ve/veya Bakanlık tarafından izlenir ve denetlenir. Bakanlık, yetkilendirilmiş kurumlar tarafından yetki belgesi verilen şirketleri izleme ve denetleme yetkisine sahiptir. Yetkilendirilmiş kurumlar tarafından şirketlerin izlenmesinde ve denetiminde tespit edilen ve aykırılık teşkil eden hususlar, yetkilendirilmiş kurum tarafından en geç otuz gün içinde Bakanlığa bildirilir.

b) Şirketler, her yıl (Değişik ibare:RG-21/9/2024-32669) Şubat ayı sonuna kadar kendisini yetkilendiren Bakanlığa veya yetkilendirilmiş kuruma yıllık faaliyet raporu sunar. Faaliyet raporu formatı ve ekleri uygulama usul ve esaslarında belirlenir.

(5) Yetki belgesi aşağıda belirtilen durumlarda ve şekillerde iptal edilir:

a) En fazla üç uygulama anlaşmasındaki taahhüdünü yerine getiremeyen şirketin yetki belgesi bir yıldan önce yenilenmemek üzere iptal edilir.

b) Yetki belgesi kapsamına giren faaliyetlerin yürütülmesinde Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edilmesi halinde şirket (Değişik ibare:RG-21/9/2024-32669) Bakanlık veya yetkilendirilmiş kurum tarafından yazılı olarak (Mülga ibare:RG-6/7/2022-31888) otuz gün süreli ihtar edilir. İhtara konu aykırılığın devam etmesi halinde azami altı ay (Değişik ibare:RG-6/7/2022-31888) ek süre verilir. İhtar edilen

konudaki ayrırlığı (**Mülga ibare:RG-6/7/2022-31888**) verilen ek süre zarfında gidermeyen şirketin yetki belgesi iptal edilir. Ayrırlığın giderilmesi için verilen ek süre boyunca, şirketin yetki belgesi kapsamındaki faaliyetleri durdurulur.

c) Yetki belgesine esas bilgi ve belgelerde gerçek dışı belge sunulduğunun veya yanıltıcı bilgi verildiğinin tespit edilmesi halinde ayrıca bir ihtar gerekmez şirketin yetki belgesi iptal edilir.

ç) Beşinci fıkranın (b) ve (c) bentleri kapsamında yetki belgeleri iptal edilen şirketler beş yıl süre ile başvuruda bulunamaz.

d) Yetki belgesi verilen veya iptal edilen şirketler Bakanlık internet sayfası üzerinden ilan edilir. Yetkilendirilmiş kurumlar yetki belgesi verilen veya iptal edilen şirketleri, işlemlerinin tamamlanma tarihinden itibaren beş iş günü içinde Bakanlığa bildirir.

(6) Yetki belgesinin yenilenmesine ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırı bir durum olmadıkça, yetki süresi bitiminden önceki başvuru döneminde yetki belgesini yenilemek istediklerini söz konusu belgeyi aldıkları Bakanlığa veya yetkilendirilmiş kuruma Ocak veya Temmuz ayında yazılı olarak bildiren şirketin yetki belgesi, yetkilendirme anlaşması yenilenmek ve yetki belgesi bedeli alınmak suretiyle her beş yılda bir Bakanlık veya ilgili yetkilendirilmiş kurum tarafından yenilenir.

b) Yetki belgesinin yenilenmesinde, bir önceki yetki belgesinin geçerlilik süresinin son gününü izleyen gün yenilenen yetki belgesinin başlangıç süresi olarak esas alınır. Yetki belgesini yenilemek üzere yetki süresi bitiminden önceki başvuru döneminde Bakanlığa veya yetkilendirilmiş kuruma başvuran şirketin yenileme başvurusundan sonra mevcut yetki belgesinin geçerlilik süresi geçmiş olsa dahi, yenilecek olan yetki belgesi düzenleninceye kadar belge kapsamındaki faaliyetlere, yetkilendirme anlaşmasındaki hükümlere uyulmak kaydıyla devam edilir.

(7) Şirketler tarafından verilen enerji verimliliği hizmetlerinde aşağıdaki usul ve esaslara uyulur:

a) Etüt, proje ve danışmanlık hizmetleri kapsamında yapılan ölçümlerde, Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilmiş ulusal veya Türk Akreditasyon Kurumu tarafından kabul edilmiş uluslararası laboratuvarlar tarafından kalibrasyonu yapılmış ve etiketlenmiş cihazların kullanılması zorunludur.

b) Enerji yöneticisi eğitim hizmeti verilebilmesi için etüt, proje ve danışmanlık konusunda hizmet veriyor olmak şarttır.

c) Hizmet anlaşması veya uygulama anlaşması kapsamında, şirketin veya şirket adına hareket edenlerin yol açtığı zararların tazmini ile ilgili hususlara şirket ile müşterisi arasında yapılan hizmet anlaşmasında veya uygulama anlaşmasında yer verilir.

(8) Şirketlerin uygulama anlaşmaları kapsamında sağlanan tasarruf miktarları kendisine yetki belgesi veren yetkilendirdikleri kurumun internet sayfası üzerinden ilan edilir.

(9) Şirketlerin yetki belgesinin sınıflandırılması, ilgili yeterlilik şartları ve faaliyet kapsamlarına ait düzenlemeler ihtiyaca ve sektörel gelişime bağlı olarak, gerek görülmesi halinde Bakanlık tarafından yayımlanacak uygulama usul ve esaslarında belirlenir.

(10) Yetkilendirme anlaşması ve yetki belgesi kapsamındaki hak ve yükümlülükler üçüncü kişilere devir ve temlik edilemez.

(11) Şirketler, yetki belgesi verilmesine esas teşkil eden personel, eğitici personel, tesis, cihaz ve ekipman altyapısında olan değişiklikleri en geç otuz gün içinde (**Değişik ibare:RG-21/9/2024-32669**) Bakanlığa ve yetkilendirilmiş kuruma bildirir. Süresi içinde yapılmayan bildirimler ayrırlık olarak değerlendirilir.

(12) (**Ek:RG-6/7/2022-31888**) Enerji yöneticisi eğitim hizmeti verilmesine ilişkin başvuru şartları ve başvuruda sunulacak bilgi ve belgeler uygulama usul ve esaslarında belirlenir.

Yetkilendirilmiş kurumlar ve şirketler tarafından ödenecek bedeller

MADDE 7 – (Değişik:RG-25/1/2020-31019)

(1) Bakanlık tarafından belirlenen yetki bedelleri her yıl Ocak ayında Bakanlık tarafından tebliğ olarak yayımlanır. Yetkilendirilmiş kurumlar yetki belgesi bedelini Bakanlığa, şirketler ise yetki belgesi bedelini yetkilendirme anlaşması yaptıkları Bakanlığa veya yetkilendirilmiş kuruma öder. Yetki belgesi bedelini ödemeyenlere yetki belgesi verilmez.

(2) (**Mülga:RG-6/7/2022-31888**)

(3) (**Mülga birinci cümle:RG-21/9/2024-32669**) Enerji yöneticisi eğitim hizmeti için ayrıca yetki belgesi bedeli ödenmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Enerji Yönetimi ve Verimlilik Artırıcı Önlemler

Enerji yönetimi

MADDE 8 – (1) Enerji yönetimi kapsamında aşağıdaki faaliyetler yürütülür:

a) Enerji yönetimi konusunda hedef ve öncelikleri tanımlayan bir enerji politikasının oluşturulması; enerji yöneticisinin veya enerji yönetim biriminin hiyerarşik yapı içindeki yerinin, görev, yetki ve sorumluluklarının tanımlanması; bunları yazılı kurallar halinde yayımlamak suretiyle tüm çalışanların ve enerji yönetimi faaliyetleri ile ilgili kişilerin bunlardan haberdar edilmesi,

b) Tüketim alışkanlıklarının iyileştirilmesine, gereksiz ve bilinçsiz kullanımın önlenmesine yönelik önlemlerin ve prosedürlerin belirlenmesi, tanıtımının yapılması ve çalışanların bilgi ve bilinç düzeyini artırıcı eğitim programları düzenlenmesi,

c) Enerji tüketen sistemler, süreçler veya ekipmanlar üzerinde yapılabilecek tadilatların belirlenmesi ve uygulanması,

ç) Etütlerin yapılması, projelerin hazırlanması ve uygulanması,

ç) Enerji tüketen ekipmanların verimliliklerinin izlenmesi, bakım ve kalibrasyonlarının zamanında yapılması,

d) Yönetime sunulmak üzere, enerji ihtiyaçlarının ve verimlilik artırıcı uygulamaların planlarının, bütçe ihtiyaçlarının, fayda ve maliyet analizlerinin hazırlanması,

e) Enerji tüketiminin ve maliyetlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve periyodik raporlar üretilmesi,

f) Enerji tüketimlerini izlemek için ihtiyaç duyulan sayaç ve ölçüm cihazlarının temin edilmesi, montajı ve kalibrasyonlarının zamanında yapılması,

g) Özgül enerji tüketiminin, mal veya hizmet üretimi ile enerji tüketimi ilişkisinin, enerji maliyetlerinin, işletmenin enerji yoğunluğunun izlenmesi ve bunları iyileştirici önerilerin hazırlanması,

ğ) Enerji kompozisyonunun değiştirilmesi ve alternatif yakıt kullanımı ile ilgili imkanların araştırılması, çevrenin korunmasına, çevreye zararlı salımların azaltılmasına ve sınır değerlerin aşılmasına yönelik önlemlerin hazırlanarak bunların uygulanması,

h) Enerji ikmal kesintisi durumunda uygulanmak üzere petrol ve doğal gaz kullanımını azaltmaya yönelik alternatif planların hazırlanması,

ı) Enerji kullanımına ve enerji yönetimi konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yıllık bilgilerin her yıl Mart ayı sonuna kadar (**Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019**) Bakanlığa gönderilmesi,

i) (**Değişik:RG-21/9/2024-32669**) İklim değişikliğiyle mücadele ve yeşil dönüşüme katkı sağlamak amacıyla, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji, alternatif yakıt kullanımı, hidrojen ve karbon yakalama, kullanım ve depolama gibi sıfır ve düşük sera gazı emisyonlu uygulama ve teknolojilerin kullanımı ve planlaması ile sürdürülebilirliğe yönelik döngüsel ekonomi, kaynak verimliliği, toplam ve birim ürün veya fayda başına karbondioksit salımlarının ve enerji verimliliği tedbirleri ile azaltılabilecek salım miktarlarının belirlenmesi, su ayak izi ve yaşam döngüsü analizi faaliyetlerinin yerine getirilmesi.

(2) (**Değişik:RG-25/1/2020-31019**) Enerji yöneticisi görevlendirmekle yükümlü kamu binaları (**Değişik ibare:RG-6/7/2022-31888**) ticari binalar, hizmet binaları, elektrik üretim tesisleri ile endüstriyel işletmeler ve enerji yönetim birimi kurmakla yükümlü organize sanayi bölgeleri ile endüstriyel işletmeler (**Ek ibare:RG-21/9/2024-32669**) Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite edilmiş kurum/kuruluşlar veya şirketler aracılığı ile TS EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemini kurarak belgelendirecektir. Enerji yönetim sisteminin güncel tutulmasından ilgili kurum, kuruluş ve işletmeler sorumludur.

Enerji yöneticisi görevlendirilmesi ve enerji yönetim birimi kurulması

MADDE 9 – (1) Yönetimler, yıllık toplam enerji tüketimi bin TEP ve üzeri olan endüstriyel işletmelerinde, 8 inci maddede belirtilen enerji yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesini temin etmek üzere, her bir endüstriyel işletmesindeki çalışanları arasından enerji yöneticisi sertifikasına sahip birisini enerji yöneticisi olarak görevlendirir. (**Ek cümle:RG-25/1/2020-31019**) (**Mülga cümle:RG-6/7/2022-31888**)

(2) (**Değişik:RG-6/7/2022-31888**) Toplam inşaat alanı en az yirmi bin metrekare veya yıllık toplam enerji tüketimi beş yüz TEP ve üzeri olan ticari binalar ve hizmet binaları ile toplam inşaat alanı en az on bin metrekare veya yıllık toplam enerji tüketimi iki yüz elli TEP ve üzeri olan kamu

kesimi binalarının yönetimleri, bina ve tesislerinde, 8 inci maddede belirtilen enerji yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesini temin etmek üzere, binalarındaki çalışanları arasından enerji yöneticisi sertifikasına sahip birisini enerji yöneticisi olarak görevlendirir. Çalışanları arasından görevlendirmenin mümkün olmadığı hallerde, enerji yöneticileri veya şirketler ile sözleşme yapılmak suretiyle hizmet alınır. Bir bina grubu veya yerleşke içerisinde, birden fazla bağımsız binanın bulunması halinde, bağımsız binaların ayrı ayrı inşaat alanlarının toplamı, inşaat toplam alanı olarak kabul edilir. Kamuda enerji yönetimi hizmetlerinin daha etkin yürütülebilmesi ve enerji yöneticisi görevlendirmekle yükümlü olan kamu kurum ve kuruluşları ile gerekli koordinasyonun sağlanması için valilikler bünyesinde yer alan enerji yönetim birimleri Bakanlıkta koordinasyonlu olarak çalışmalarını yürütür.

(3) Yıllık toplam enerji tüketimi bin TEP'ten az olan endüstriyel işletmelerde, 8 inci maddede belirtilen enerji yönetimi uygulamalarının yerine getirilmesine yardımcı olmak amacıyla bilgilendirme, bilinçlendirme ve örnek uygulama gibi çalışmalar yapmak ve organize sanayi bölgesi tarafından veya onun adına yürütülen enerji üretim, iletim veya dağıtım faaliyetleri kapsamında, 8 inci maddede belirtilen çalışmaları yapmak üzere, bölgesinde faal durumda en az elli işletme bulunan organize sanayi bölgelerinde enerji yönetim birimi kurulur. **(Ek cümleler:RG-25/1/2020-31019) (Mülga cümleler:RG-6/7/2022-31888)**

(4) Kamu kesimi dışında kalan ve yıllık toplam enerji tüketimleri ellibin TEP ve üzeri olan endüstriyel işletmelerde, 8 inci maddede belirtilen enerji yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesini temin etmek üzere, enerji yönetim birimi kurulur. Organizasyonlarında toplam kalite çalışmalarından sorumlu olan ve bünyesinde enerji yöneticisinin de görev aldığı kalite yönetim birimi bulunan endüstriyel işletmeler bu birimlerini enerji yönetim birimi olarak da görevlendirebilir.

(5) Görevlendirilen enerji yöneticilerinin kimlik, özgeçmiş, adres ve iletişim bilgileri **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Bakanlığa** bildirilir. Bildirimlerde aşağıdaki usul ve esaslara uyulur.

a) Yapı kullanma izni alınan ve toplam inşaat alanı yirmibin metrekarenin üzerinde olan ticari binalar ve hizmet binaları ile toplam inşaat alanı onbin metrekarenin üzerinde olan kamu kesimi binaları için yapı kullanma izni alınmasını takip eden bir yıl içinde bildirilir.

b) Yapı kullanma izni alınan veya faaliyete geçen ticari binalardan, hizmet binalarından, kamu kesimi binalarından veya endüstriyel işletmelerden altıncı fıkraya uyarınca enerji yönetimi uygulanması, enerji yöneticisi görevlendirilmesi veya enerji yönetim birimi kurulması gerektiği tespit edilenler ile yeni kurulan ve üçüncü fıkrada belirtilen kriterlere sahip olan organize sanayi bölgeleri için altmış takvim günü içinde bildirilir.

c) **(Değişik:RG-6/7/2022-31888)** Enerji yöneticisi değişikliklerinde, görevde bulunmanın ayrıldığı tarih, ayrılış tarihini takip eden on beş iş günü içerisinde enerji yöneticisinin görev yaptığı bina, endüstriyel işletme, elektrik üretim tesisi veya OSB yönetimleri tarafından Bakanlığa bildirilir. Ayrılış tarihini takip eden altmış takvim günü içinde yeni enerji yöneticisi görevlendirilerek bildirilir.

(6) **(Değişik:RG-6/7/2022-31888)** Her yıl, enerji tüketimine göre enerji yönetimi uygulanacak, enerji yöneticisi görevlendirilecek veya enerji yönetim birimi kurulacak endüstriyel işletmeler veya binalar belirlenirken son üç yıla ait yıllık toplam enerji tüketimlerinin ortalaması dikkate alınır. Yeni kurulan bina ve endüstriyel işletmelerde ilk yıla ait toplam enerji tüketiminin yükümlülük sınır değerlerinin iki mislini aşması halinde, üç yıllık ortalamaya bakılmaksızın ilgili yükümlülükler yerine getirilir. Yükümlülük kapsamına girilip girilmediğinin takibi yönetimlerin kendi sorumluluğundadır. Yükümlülük durumunun tespitine esas enerji tüketimi hesaplama metodolojisi Bakanlık internet sitesinde yayımlanır.

(7) **(Değişik:RG-6/7/2022-31888)** Endüstriyel işletmede görevlendirilen enerji yöneticisi, fiilen çalıştığı endüstriyel işletme haricinde enerji yöneticiliği hizmeti veremez. Endüstriyel işletme kapsamı dışında kalan kesimler için kendi çalışanları arasından görevlendirilen, bağımsız olarak veya yetkilendirildiği sektöre bakılmaksızın bir şirket bünyesinde çalışan enerji yöneticisi sertifikası sahibi bir kişi tarafından verilebilecek enerji yöneticiliği hizmeti sayısı üç ile sınırlıdır.

(8) **(Mülga:RG-25/1/2020-31019)**

Enerji tüketim bildirimleri

MADDE 9/A- (Ek:RG-6/7/2022-31888)

(1) Enerji yöneticisi görevlendirme ve/veya enerji yönetim birimi kurma yükümlülüğü bulunanlar, formatı Bakanlık tarafından belirlenen enerji tüketim bilgilerini her yıl Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa iletir. Enerji tüketim bildirimlerine ilişkin hususlar Bakanlık internet sitesinde yayımlanır.

Enerji verimliliğini artırıcı önlemler

MADDE 10 –(1) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca, endüstriyel işletmelerde ve hizmet sektöründeki binalarda yapılacak etütler aşağıda tanımlanan usul ve esaslara göre yapılır:

a) **(Değişik:RG-25/1/2020-31019)** Bakanlık, gerek görmesi halinde şirketlere sektör veya alt sektörlerde tasarruf potansiyeli ile enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik tedbirleri, bunların fayda ve maliyetlerini belirlemek üzere etütler yaptırabilir. Bu etütler ile belirlenen önlemlerden geri ödeme süresi üç yılın altında olanlara ilişkin uygulama projeleri, etüdü yapılan kurum, kuruluş veya işletmeler tarafından hazırlanır, bu projelere ilişkin uygulama planları Bakanlığa gönderilir. Etüdün tamamlanmasını takip eden dört yıl içerisinde uygulanarak uygulama sonuçları Bakanlığa gönderilir **(Mülga ibare:RG-6/7/2022-31888)**.

b) **(Değişik:RG-25/1/2020-31019)** Yıllık toplam enerji tüketimi bin TEP ve üzeri olan endüstriyel işletmeler, şirketlere etüt yaptırır veya **(Ek ibare:RG-6/7/2022-31888) geçmişe dönük en az üç ay tam zamanlı ve sigortalı** çalışanları arasında sanayi etüt-proje sertifikasına sahip personel bulunması durumunda etüdü kendi yapar.

c) **(Ek:RG-25/1/2020-31019)** Toplam inşaat alanı yirmi bin metrekarenin veya yıllık toplam enerji tüketimi beş yüz TEP'in üzerinde olan ticari binalar ve hizmet binalarının yönetimi, bina yönetimi bulunmaması durumunda bina sahibi **(Ek ibare:RG-6/7/2022-31888) ile toplam inşaat alanı en az on bin metrekare veya yıllık toplam enerji tüketimi iki yüz elli TEP ve üzeri olan kamu kesimi binalarının yönetimleri** söz konusu binalar için şirketlere etüt yaptırır veya çalışanları arasında bina etüt-proje sertifikasına sahip personel bulunması durumunda etüdü kendi yapar.

ç) **(Ek:RG-25/1/2020-31019)** Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen etütler her dört yılda bir ve (c) bendinde belirtilen etütler her yedi yılda bir yenilenir. Etüt raporları ve belirlenen önlemlere ilişkin uygulama planlarının birer sureti Bakanlığa gönderilir **(Mülga ibare:RG-6/7/2022-31888)** Hazırlanan nihai etüt raporları etüdün yapıldığı yıl takip eden altıncı Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa iletir. **(Ek cümle:RG-6/7/2022-31888)** Yeni binalar ilk etüdünü yapı kullanım izni alındıktan sonraki yedinci yılda, yeni kurulan endüstriyel işletmeler ise ilk etüdünü sanayi ve/veya ticaret oda kaydı yapıldıktan sonraki dördüncü yılda yaptırır.

d) **(Ek:RG-25/1/2020-31019)** Bakanlık, etüt raporlarını değerlendirir ve uygun değerlendirilmeyen etüt raporlarının yenilenmesini isteyebilir.

e) **(Ek:RG-25/1/2020-31019)** Bakanlık, etüt raporlarının izlenmesi kapsamında sektörel olarak enerji tasarruf potansiyelini belirler.

f) **(Ek:RG-6/7/2022-31888)** Zorunlu etüt raporları, uygulama usul ve esaslarına yer alan zorunlu etüt formatına uygun olarak hazırlanır.

(2) Mevcut tesislerin işletilmesinde, yeni tesislerin kurulmasında, kapasite arttırımı ve modernizasyon çalışmalarında, enerji yöneticilerinin bu Yönetmelik kapsamındaki görevlerinin yerine getirilmesinde, etüt ve projelerde aşağıdaki önlemler öncelikle dikkate alınır.

a) Yakma sistemlerinde yanma kontrolü ve optimizasyonu ile yakıtların verimli yakılması,

b) Isıtma, soğutma, iklimlendirme ve ısı transferinde en yüksek verimin elde edilmesi,

c) Sıcak ve soğuk yüzeylerde ısı yalıtımının standartlara uygun olarak yapılması, ısı üreten, dağıtan ve kullanan tüm ünitelerin yalıtılarak istenmeyen ısı kayıplarının veya kazançlarının en aza indirilmesi,

ç) Atık ısı geri kazanımı,

d) Isının işe dönüştürülmesinde verimliliğin artırılması,

e) Elektrik tüketiminde kayıpların önlenmesi,

f) Elektrik enerjisinin mekanik enerjiye veya ısıya dönüşümünde verimliliğin artırılması,

g) Otomatik kontrol uygulamaları ile insan faktörünün en aza indirilmesi,

ğ) Kesintisiz enerji arzı sağlayacak girdilerin seçimine dikkat edilmesi,

h) Makinaların enerji verimliliği yüksek olan teknolojiler arasından, standardizasyon ve kalite güvenlik sisteminin gereklerine dikkat edilerek seçilmesi,

ı) İstenmeyen ısı kayıpları veya ısı kazançları en alt düzeyde olacak şekilde projelendirilmesi ve uygulamanın projeye uygun olarak gerçekleştirilmesinin sağlanması,

i) İnşaa ve montaj aşamasında enerji verimliliği ile ilgili ölçüm cihazlarının temin ve monte edilmesi,

- j) Yenilenebilir enerji, ısı pompası ve kojenerasyon uygulamalarının analiz edilmesi,
k) Aydınlatmada yüksek verimli armatür ve lambaların, elektronik balastların, aydınlatma kontrol sistemlerinin kullanılması ve gün ışığından daha fazla yararlanılması,
l) Enerji tüketen veya dönüştüren ekipmanlar için ilgili mevzuat kapsamında tanımlanan asgari verimlilik kriterlerinin sağlanması,
m) Camlamada düşük yayımlı ısı kontrol kaplamalı çift cam sistemlerinin kullanılması.
(3) (Değişik:RG-25/1/2020-31019) Bakanlık tarafından şirketlere yaptırılacak etüt çalışmaları için gerekli koşulların sağlanması zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim, Sınav ve Sertifikalandırmalar⁽¹⁾

Enerji yöneticisi eğitimleri

MADDE 11 – (Değişik:RG-25/1/2020-31019)

(1) (Değişik:RG-6/7/2022-31888) Enerji yöneticisi eğitimlerine mühendislik ve mimarlık alanında veya teknik eğitim fakültelerinin makine, elektrik, mekatronik veya elektrik-elektronik bölümlerinde lisans düzeyinde eğitim almış kişiler kabul edilir.

(2) (Mülga:RG-6/7/2022-31888)

(3) (Değişik:RG-6/7/2022-31888) Bakanlık, yetkilendirilmiş kurumlar ve şirketler tarafından, uygulama usul ve esaslarında Modül 1 ve Modül 2 için tanımlanan müfredat konularını kapsayacak şekilde seksen ders saatinden az olmamak üzere teorik ve uygulamalı dersleri içeren eğitimler düzenlenir.

(4) 13 üncü madde kapsamında yapılan merkezi sınavda başarılı olanlara, Bakanlık tarafından yayımlanan tebliğ ile belirlenen enerji yöneticisi sertifika ücreti alınmak suretiyle, uygulama usul ve esaslarında belirlenen enerji yöneticisi sertifikası verilir.

(5) Başkanlığın enerji verimliliği ile ilgili faaliyetleri yürüten birimlerinde en az üç yıl görev yapan ve enerji verimliliği planlama, ölçme değerlendirme, eğitim, etüt, yetkilendirme, destekler veya denetleme çalışmalarından herhangi birinde fiilen görev aldığını belgeleyen personeline, birinci fıkraya uygun olması koşuluyla, başkaca bir koşul aranmaksızın enerji yöneticisi sertifikası verilir.

(6) Birinci, ikinci ve üçüncü eğitim modüllerinin her birinin en az yüzde sekseni kadar kısmına takip veya devam etme zorunluluğu vardır.

(7) (Ek:RG-6/7/2022-31888) Modül 1 kapsamındaki dersler sınıf ortamında dersliklerde veya internet üzerinden uzaktan eğitim şeklinde verilebilir. Modül 2 kapsamındaki dersler ise uygulama usul ve esaslarında tarif edilen laboratuvar ortamında verilir. Ancak Modül 2 kapsamındaki dersler gerek görülmesi halinde Bakanlık tarafından internet üzerinden uzaktan eğitim şeklinde de verilebilir.

Etüt-proje eğitimleri

MADDE 12 –(1) Etüt-proje eğitimlerine mühendislik alanında (Mülga ibare:RG-6/7/2022-31888) lisans düzeyinde eğitim almış kişiler kabul edilir.

(2) (Değişik:RG-25/1/2020-31019) Bakanlık veya yetkilendirilmiş kurumlar tarafından düzenlenen etüt-proje eğitimleri, uygulama usul ve esaslarında belirlenen, birinci, ikinci, üçüncü eğitim modüllerinin müfredat konularından teorik ve uygulamalı olarak verileceği belirtilen konularda teorik bilgi, ölçüm, deney, değerlendirme ve hesaplama gibi konuları içerecek şekilde oluşturulan eğitim programı çerçevesinde, uygulama ağırlıklı eğitimler şeklinde düzenlenir. (Değişik cümle:RG-6/7/2022-31888) Bakanlık ve yetkilendirilmiş kurumlar tarafından, uygulama usul ve esaslarındaki Modül 1, Modül 2 ve Modül 3 için tanımlanan müfredat konularını kapsayacak şekilde yüz yirmi ders saatinden az olmamak üzere teorik ve uygulamalı dersleri içeren eğitimler düzenlenir.

(3) (Değişik:RG-6/7/2022-31888) Modül 1 kapsamındaki dersler sınıf ortamında dersliklerde veya internet üzerinden uzaktan eğitim şeklinde verilebilir. Modül 2 kapsamındaki dersler uygulama usul ve esaslarında tarif edilen laboratuvar ortamında veya internet üzerinden uzaktan eğitim şeklinde verilebilir. Modül 3 kapsamındaki dersler sadece usul ve esaslarında tarif edilen laboratuvar ortamında verilir.

(4) (Değişik:RG-25/1/2020-31019) Eğitimin tamamlanmasını takiben, eğitici kişilerin rehberliğinde eğitimi tamamlayan kişiler tarafından, uygulama usul ve esaslarında belirlenen şartlarda etüt ve proje ödev çalışması yapılır.

(5) (Değişik:RG-25/1/2020-31019) 13 üncü madde kapsamında yapılan merkezi sınavda başarılı olanlara, enerji yöneticisi ve etüt-proje sertifika ücreti alınmak suretiyle, uygulama usul ve esaslarında belirlenen formatta etüt-proje sertifikası ve enerji yöneticisi sertifikası verilir.

(6) (Değişik:RG-25/1/2020-31019) Başkanlığın enerji verimliliği çalışmalarında en az beş yıl süreyle görev almış olanlardan bu süre içerisinde; etüt raporu uygunluk değerlendirme veya proje destekleri değerlendirme komisyonlarında görev alan veya etüt raporu hazırlayan, mühendislik alanında en az lisans düzeyinde eğitim almış Başkanlık personeline, bu faaliyetini belgelendirmek suretiyle, başkaca bir koşul aranmaksızın sanayi ve bina etüt-proje sertifikaları verilir.

(7) (Değişik:RG-25/1/2020-31019) Bakanlık tarafından geliştirilen uluslararası işbirlikleri kapsamında, şirketlerin ihtisaslaşmasını teminen yurt içinde veya yurt dışında kısa süreli eğitim programları düzenlenmesi halinde, şirketlerin uzman ve/veya sertifikalı personelinin katılımı sağlanır.

(8) (Ek:RG-25/1/2020-31019) Birinci, ikinci ve üçüncü eğitim modüllerinin her birinin en az yüzde sekseni kadar kısmına takip veya devam etme zorunluluğu vardır.

Ölçme doğrulama eğitimleri

MADDE 12/A – (Ek:RG-25/1/2020-31019)

(1) Bakanlık, ölçme doğrulama uzmanlığı için eğitim, sınav ve sertifikalandırma programı düzenler veya düzenleyebilir. Eğitim, sınav ve sertifikalandırma programına ilişkin hususlar uygulama usul ve esaslarında tanımlanır.

Enerji verimliliğine yönelik diğer eğitimler

MADDE 12/B – (Ek:RG-25/1/2020-31019)

(1) Bakanlık, ulusal ve uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi kapsamında enerji verimliliği eğitim programları düzenleyebilir.

Eğitim programlarının izlenmesi ve denetimi, sınavlar, eğitim tesisi gereksinimleri, kurs grupları ve müfredat

MADDE 13 – (Değişik:RG-25/1/2020-31019)

(1) (Değişik:RG-6/7/2022-31888) Bakanlık, yetkilendirilmiş kurumlar ve şirketler tarafından yıllık olarak planlanan eğitim programları Bakanlık internet sayfasında ilan edilir. Eğitim programlarının uygulanması, izlenmesi ve denetimi ile ilgili faaliyetler uygulama usul ve esaslara göre yapılır.

(2) Bakanlık, yetkilendirilmiş kurumlar ve yetkilendirdiği şirketler tarafından yürütülen eğitim programlarını, yetkilendirilmiş kurumlar ise yetkilendirdikleri şirketler tarafından yürütülen eğitim programlarını yerinde izleyebilir. Aksaklıkların giderilmesine yönelik öneriler ilgili yetkilendirilmiş kuruma veya şirkete yazılı olarak bildirilir. Bu önerilerin uygulama durumu Bakanlık ve/veya ilgili yetkilendirilmiş kurum tarafından kontrol edilir.

(3) (Değişik cümle:RG-6/7/2022-31888) Enerji yöneticisi sertifikası, etüt-proje sertifikası ve/veya ölçme ve doğrulama sertifikası alabilmek için aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde düzenlenen merkezi sınavlara katılmak ve başarılı olmak şarttır:

a) Bakanlık, internet sayfası üzerinden ilan etmek suretiyle, Nisan ve Ekim aylarında yılda iki kez merkezi sınav yapar veya kamu kurum ve kuruluşlarına, üniversitelere yaptırır. Bakanlık gerekli görmesi halinde en az 30 gün önceden ilan etmek suretiyle ilave sınav düzenleyebilir veya sınav tarihini değiştirebilir. Bu sınavlara katılım, sınavların değerlendirilmesine ilişkin şartlar uygulama usul ve esaslarında belirlenir. Bu sınavlarda yüz puan üzerinden en az yetmiş alan başarılı sayılır. Girdiği ilk sınavda başarılı olmayanlara, en fazla bir kez daha sınava girme hakkı tanınır. Bu Yönetmelik kapsamında belirlenen şartları sağlamak suretiyle sınavlara katılmak isteyenler, Bakanlık tarafından internet üzerinden ilan edilen kurallara uygun olarak, sınav kaydı yaptırır. Sınav kaydının tamamlanabilmesi için sınav ücretinin yatırılması esastır.

b) Bakanlık, yetkilendirilmiş kurumların ve şirketlerin işbirliği ile uygulama usul ve esaslarında belirtilen yetkinlikleri ölçebilecek nitelikte soru bankası oluşturur. Sınavlarda sorulan sorular bu soru bankasından seçilir.

c) Sınavlar, (Mülga ibare:RG-6/7/2022-31888) eğitim programlarında eğitici olarak görev almış, en az üç kişiden oluşturulan bir komisyon tarafından değerlendirilir. Sınav sonuçları bu komisyon tarafından bir tutanakla tespit edilir. Sınav sonuçları, sınavın yapılmasını müteakip yedi gün içinde Bakanlığın internet sayfası üzerinden ilgilinin erişimine açılır.

ç) Sınav sonucuna yapılan yazılı itirazlar (Değişik ibare:RG-6/7/2022-31888) Bakanlık tarafından değerlendirilir ve sonucu on iş günü içinde kursiyere bildirilir.

(4) Eğitimlerin yapılacağı eğitim tesislerinde, uygulama usul ve esaslarında belirtilen özelliklere sahip olma şartı aranır.

(5) (Mülga:RG-6/7/2022-31888)

(6) Eğitimler uygulama usul ve esaslarda belirlenen müfredat konularını içerecek şekilde düzenlenir. Bakanlık gerekli görmesi halinde yetkilendirilmiş kurumlar, eğitim konusunda yetkilendirilmiş şirketler ve davet edebileceği sektör uzmanlarının katılımı ile eğitim müfredatını ve materyallerini günceller.

Kurslar, kurslarda görev alabilecek eğiticiler ve eğitici ücretleri

MADDE 14 – (Değişik:RG-25/1/2020-31019)

(1) Bir sonraki yılda düzenlenecek eğitim programlarına katılacaklardan alınacak Katma Değer Vergisi dahil taban ve tavan ücretler, her yıl Aralık ayında Bakanlık tarafından belirlenerek ilan edilir.

(2) Eğitim programlarında eğitici olarak görevlendirilen Başkanlık personelinin ücretle eğitim verecekleri haftalık ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ile bunlara ödenecek ek ders ücretleri ve diğer hususlarla ilgili işlemler, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca yürütülür.

(3) Müfredata ve verilecek eğitime uygun olarak enerji yöneticisi ve etüt-proje eğitimlerinde eğitici olabilmek için aşağıdaki şartlardan en az birine sahip olmak şarttır:

a) Etüt-proje sertifikasına sahip olmak.

b) Eğitim konuları ile ilgili olarak, üniversitelerin ana bilim dallarından birinde ihtisas yapmış olmak ve öğretim görevlisi, öğretim elemanı, öğretim üyesi, doktor öğretim üyesi, doktor, doçent ve profesör ünvanlarından birine sahip olmak.

c) Enerji yöneticisi ve etüt-proje eğitimleri ile ilgili eğitim vereceği konuda en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip olmak.

(4) (Ek:RG-21/9/2024-32669) Ölçme doğrulama uzmanı eğitimlerinde eğitici olabilmek için ölçme ve doğrulama sertifikasına sahip olma şartı aranır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Enerji Verimliliği Destekleri⁽²⁾

Destek programları

MADDE 15- (Değişik:RG-21/9/2024-32669)

(1) Başvuru sahiplerine sağlanacak destekler, Bakanlık tarafından belirlenen destek programları çerçevesinde verilir. Destek programlarının değiştirilmesi, kaldırılması ve benzeri diğer işlemler Bakanlık tarafından gerçekleştirilir.

(2) Destek programları; enerjinin etkin kullanılması, israfının önlenmesi, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesi, iklim değişikliğiyle mücadele edilmesi ve çevrenin korunması için enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılmasına yönelik olarak kalkınma planları, orta vadeli programlar, Cumhurbaşkanlığı yıllık programları, diğer üst politika belgeleri ve Bakanlığın belirlediği politika, amaç ve hedefler dikkate alınarak hazırlanır.

Destek programlarının yürütülmesi

MADDE 16- (Değişik:RG-21/9/2024-32669)

(1) Bu Yönetmelik kapsamında destek programlarına ilişkin başvuru, değerlendirme, uygulama ve ödeme süreçleri ile ilgili diğer hususlar Bakanlık tarafından hazırlanan usul ve esaslar çerçevesinde yürütülür. Başvuru kriterleri ve/veya başvuru tarihleri Bakanlık internet sayfası üzerinden ilan edilir.

(2) Başvuru sahibi tarafından enerji verimliliğini artırmak amacıyla hazırlanan projeler, ödenek imkanları göz önüne alınmak ve onbeşmilyon Türk lirasını geçmemek kaydıyla bedellerinin en fazla yüzde otuzu oranında desteklenir. Bu kapsamdaki destekler hibe veya faiz desteği şeklinde verilir.

(3) Enerji ve/veya karbon yoğunluğunu veya spesifik enerji tüketimini Bakanlığın belirlediği kriterler çerçevesinde azaltan başvuru sahiplerine, ödenek imkanları göz önüne alınmak ve onmilyon Türk lirasını geçmemek kaydıyla, kriterlerde belirlenen yıla ait enerji giderinin en fazla yüzde otuzu oranında destek ödemesi yapılır.

(4) İkinci ve üçüncü fıkrada yer alan destek bedelleri her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılır.

(5) Cari yıl içinde yapılacak destek ödemelerinde, önceki yıllardan kalan destek ödemeleri öncelikle ödenir. Ödemede gecikme olması durumunda herhangi bir hak ve faiz talebinde bulunulamaz.

Desteklerin denetimi

MADDE 17- (Değişik:RG-21/9/2024-32669)

(1) Destek programlarına başvuranlar gerektiğinde yerinde denetime tabi tutulur. Denetimler, Bakanlık tarafından veya Bakanlığın usul ve esaslarda belirlediği şartları taşıyan tüzel kişiler tarafından yapılır.

(2) Tüzel kişiler tarafından yapılan denetimlerde hizmet bedelleri başvuru veya proje sahibi tarafından karşılanır. Hizmet bedeli haricinde başvuru veya proje sahibinden başka hiçbir ad altında ilave ücret talebinde bulunulamaz.

(3) Destek programlarına başvuranlar; kontrol, denetim ve inceleme ile görevlendirilmiş olanlara her türlü hesap, bilgi, belge ve kayıtları ibraz etmek, işlem, faaliyet ve ekipmanların fiili ve fiziki durumlarını göstermek, ölçüm şartlarını sağlamak, görevlerinin düzenli olarak yapılmasını sağlayacak tedbirleri almak ve her türlü yardım ve kolaylığı sağlamak zorundadır. Söz konusu şartları sağlamayanlar ise destek programları kapsamından çıkarılır.

Enerji verimliliği desteklerine ilişkin diğer hükümler

MADDE 17/A- (Değişik:RG-21/9/2024-32669)

(1) Enerji verimliliği destekleri kapsamındaki başvurular, belgeler, bilgiler ve bildirimler yazılı ve/veya elektronik ortamda yapılır.

(2) Desteklerin uygulama sürecinde, görev alan kişilere sunulan bilgi ve belgeler, işin mahiyeti haricinde kullanılmaz, üçüncü kişilerle paylaşılamaz.

(3) Desteklerin uygulama sürecinde, işletmenin devri, başka bir işletme ile birleşmesi ve nev'i değişikliği durumunda, bu husus Bakanlıkça değerlendirilerek, sürecin devamına veya sonlandırılmasına karar verilir.

(4) Desteklerin uygulanma sürecinde, mücbir sebep olarak kabul edilebilecek hallerin ortaya çıkması durumunda, bu mücbir sebep halleri sona erinceye kadar destek sürecinin durdurulması, devamı veya iptaline Bakanlık tarafından karar verilir.

(5) Beyan edilen bilgi ve belgelerin varlığı ile muhteviyatı itibarıyla doğruluğundan başvuru sahibi sorumludur. Kanun ve bu Yönetmelik ile uygulama usul ve esaslarında belirlenen hükümlere aykırı davranılması, yükümlülüklerin yerine getirilmemesi, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde belirtilen şekilde sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlenmesi veya kullanılması, yanlış ve yanıltıcı bilgi verilmesi veya desteklenme sürecine ilişkin iş ve işlemlerinde herhangi bir usulsüzlük tespit edilmesi halinde başvuru ve/veya proje sahibi destek kapsamından çıkarılır ve başvuru ve/veya proje sahibi iki yıl süre ile destek programlarına başvuru yapamaz. Yapılan destek ödemeleri 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre başvuru sahibinden geri alınır.

(6) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanan veya yararlanmak üzere başvuruda bulunan ekipmanlar için, destek programlarından yararlanmak üzere Bakanlığa müracaat edilemez. Bu hükme aykırı davranılması halinde, yararlanan destekler başvuru ve/veya proje sahibinden 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre geri alınır.

(7) Yukarıdaki fıkralar kapsamında geri alınması gereken destek ödemelerinin, ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda hesaplanacak faiz ile birlikte bir ay içinde ödenmesi, Bakanlıkça başvuru ve/veya proje sahiplerine yapılacak tebligatlarla istenir. Bu süre içinde ödenmeyen alacaklar 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere Bakanlıkça başvuru ve/veya proje sahiplerinin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilir.

(8) Destek ödemelerinde, döviz cinsinden yapılan harcamaların Türk lirası karşılığı, fatura tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından döviz kurunun belirlenmediği günlerde (resmî tatiller, hafta sonları ve yarım gün çalışılan) düzenlenen faturalarda, söz konusu günlerden önceki ilk iş günündeki döviz satış kuru) veya daha düşük ise fatura üzerinde yer alan kur üzerinden hesaplanır.

ALTINCI BÖLÜM
(Mülga bölüm:RG-21/9/2024-32669)

Başvuru ve değerlendirme

MADDE 18 – (Mülga:RG-21/9/2024-32669)

Gönüllü anlaşma yapılması ve izleme

MADDE 19 – (Mülga:RG-21/9/2024-32669)

Gönüllü anlaşmalar kapsamında desteklerin uygulanması

MADDE 20 – (Mülga:RG-21/9/2024-32669)

YEDİNCİ BÖLÜM
Talep Tarafı Yönetimi

Etiketlemeye ilişkin uygulama

MADDE 21 –(1) Buzdolabı ve klimalar için enerji etiket sınıfının A üzeri olduğunu, elektrik motorları için verim değerinin EN 60034-30 standartında 50 Hz ve 60 Hz için yer alan süper verim grubu olan IE3 için tanımlanmış nominal sınırların üzerinde olduğunu gösteren belgelerle **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Bakanlığa** isteğe bağlı olarak başvuran tüzel kişiler ile endüstriyel işletmelere aşağıda tanımlanan usul ve esaslar çerçevesinde enerji verimliliği (ENVER) etiketi verilir. ENVER etiketinin formatı ve bedeli **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Bakanlık** tarafından belirlenir ve **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Bakanlığın internet sayfası** üzerinden yayınlanır. ENVER etiketi verilen endüstriyel işletmeler ve ürünler **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Bakanlığın internet sayfası** üzerinden ilan edilir.

a) ENVER etiketi ithal edilen ürünler için ithalat partisine münhasır, yurt içinde üretilen ürünler için ise planlanan üretim miktarı ile sınırlı olacak şekilde verilir. **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Bakanlık** ENVER etiketi verilen ürün grubundan seçtiği numuneleri akredite olmuş bir laboratuvarında test edebilir veya ettirebilir. Bu testlerde uyumsuzluk tespit edilmesi veya verilen ENVER etiketlerinin uygunsuz kullanıldığının tespit edilmesi durumunda, ENVER etiketi uygulaması durdurulur ve bu durum **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Bakanlık tarafından internet sayfası** üzerinden duyurulur.

b) **(Değişik ibare:RG-21/9/2024-32669)** Endüstriyel işletmelerin ENVER etiketi alabilmesi için 15 inci madde kapsamındaki enerji verimliliği desteklerinden yararlanmış olması şarttır.

(2) Binaların ısıtılması amacıyla kullanılan kazanlar ile elektrikli ev aleti üretici ve ithalatçıları, ülke içinde sattıkları ürünlerin enerji etiketi sınıfları bazındaki miktarlarını her yıl Ocak ayı içerisinde **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Bakanlığa** bildirirler.

Elektrik enerjisi ve güç talebinin azaltılması

MADDE 22 –(1) Elektrik piyasasında faaliyet gösteren **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) tedarik şirketleri** ve organize sanayi bölge müdürlükleri abonelerinin elektrik enerjisi ve güç taleplerinin azaltılmasına yönelik olarak aşağıdaki konularda çalışmalar yapar:

a) Tüketimleri yüksek olan sanayi ve ticarethane abone gruplarının kesintili enerji programlarına katılması veya yüklerini gerektiğinde diğer zaman dilimlerine kaydırması için bu aboneler ile gönüllülük esasına dayalı anlaşma yapılması,

b) Üretici şirketler veya bunlar adına dernek veya birlikleri ile işbirliği yaparak, klimalar, buzdolapları ve lambalar veya ampuller öncelikli olmak üzere piyasada mevcut yüksek enerji verimli elektrikli ev aletlerinin kullanımının yaygınlaştırılması ile ilgili kampanyalar düzenlenmesi.

Dış aydınlatma

MADDE 23 –(1) Elektrik piyasasında faaliyet gösteren dağıtım **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) şirketleri** ve belediyeler tarafından aşağıdaki uygulamalar yapılır:

a) **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019)** Yol aydınlatmalarında; 27/7/2013 tarihli ve 28720 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Genel Aydınlatma Yönetmeliği, LED Işık Kaynaklı Yol Aydınlatma Armatürleri Teknik Şartnamesi, Yol Aydınlatma Armatürleri Teknik Şartnamesi ve LED’li Yol Aydınlatma Tasarımına İlişkin Usul ve Esaslara uyulur. Ayrıca 23/6/2010 tarihli ve 2010/643 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarım İlişkin Yönetmelik ve 12/9/2011 tarihli ve 2011/2257 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Ürünlerin Enerji ve Diğer Kaynak Tüketimlerinin Etiketleme ve Standart Ürün Bilgileri Yoluyla Gösterilmesi Hakkında Yönetmelik hakkında hükümler dikkate alınarak uygulanır.

b) Yol aydınlatmalarında;

1) **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** Genel veya açık alan aydınlatma kapsamına giren yol, cadde, sokak, alt ve üst geçit ve meydan aydınlatmalarında şeffaf cam tüplü yüksek basınçlı sodyum buharlı lambalar, LED’li yol aydınlatma armatürleri kullanılır. **(Ek cümle:RG-3/9/2014-29108)** Bu teknolojilerden hangisi ya da hangilerinin kullanılacağına ve uygulamaya ilişkin hususlara Bakanlık tarafından karar verilir.

2) Işık kirliliğinin önlenmesinin birinci derecede önem taşıdığı doğal hayatın korunması gereken alanlardaki ve astronomi gözlemleri etrafındaki yol, sokak, meydan, alan aydınlatmalarında sadece alçak basınçlı sodyum buharlı lambalar kullanılır.

c) **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019)** Park ve bahçe aydınlatması amacıyla kullanılan aydınlatma sistemlerinde LED’li armatürler kullanılır.

ç) Tüp floresan lambalar reklam ve seyir amaçlı aydınlatmalarda kullanılır. Bu tip lambalar yol, cadde, sokak ve meydan aydınlatması amaçlı kullanılmaz.

d) Armatürler, dış ortam koşullarına uygun tiplerden seçilir.

e) **(Ek:RG-25/3/2014-28952)** Park ve bahçe aydınlatmalarında sadece yol, oturma grubu, spor oyun araçları, otopark ve güvenlik gerektiren kısımlar aydınlatılır. Dış aydınlatmada tercih edilecek lamba ve armatürler, rantabiliteye göre seçilir. Rantabilite hesaplarının, lamba ve armatür ömrünü içeren enerji sarfiyatı ile işletme ve bakım giderlerini de içerecek şekilde yapılarak proje dosyasında ibrazı esastır.

Bilinçlendirme ve tanıtım etkinlikleri

MADDE 24 –(1) Kamu kesiminde faaliyet yürüten kurum ve kuruluşlar toplumda enerji kültürünün ve verimlilik bilincinin gelişimine katkıda bulunmak amacıyla, **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Bakanlık** ile koordineli olarak tanıtım ve bilinçlendirme etkinlikleri düzenler veya **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Bakanlık** tarafından organize edilen etkinliklere katkıda bulunur.

(2) Lisansları kapsamında elektrik ve/veya doğal gaz satışı yapan tüzel kişiler abonelerinin bir önceki mali yıla ait tüketim miktarını ve bu miktara karşılık gelen tüketim bedelini içeren aylık bazdaki bilgilere ve puant tüketimi ile ilgili bilgilere, aynı tüketici gruplarının ortalama tüketim **(Değişik ibare:RG-6/7/2022-31888) değerleri** ile karşılaştırmalı olarak, internet ortamında erişimini sağlar.

(3) **(Mülga ibare:RG-25/1/2020-31019)** (...) er-erbaş eğitim merkezlerindeki ders ve eğitim programlarında, örgün ve yaygın eğitim kurumlarının ders programlarında ve kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet içi eğitimlerinde enerji ve enerji verimliliği ile ilgili temel kavramlar, Türkiye’nin genel enerji durumu, enerji kaynakları, enerji üretim teknikleri, günlük hayatta enerjinin verimli kullanımı, iklim değişikliği ve çevrenin korunmasında enerji verimliliğinin önemi konularında teorik ve pratik bilgiler vermek üzere gerekli düzenlemeler, Milli Savunma Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili kamu kurum veya kuruluşları tarafından yapılır.

(4) Kamu kesiminde bilinçlendirme amacıyla aşağıdaki faaliyetler yürütülür:

a) Enerji tüketiminin azaltılması için çalışanları bilinçlendirmek üzere hizmetçi eğitim seminerleri düzenlenir. Çalışanlar çalıştıkları yerlerin enerji tüketimi hakkında bilgilendirilir.

b) Herkesin görebileceği yemekhane, konferans salonu, geçiş bölgeleri ve benzeri yerlere; kullanılmayan lambaların söndürülmesine, elektrikli ev aletleri ve ampullere yönelik verimlilik etiketlerinin tanıtılmasına, ofis cihazlarının kullanılmadığı durumlarda kapatılmasına yönelik afişler **(Değişik ibare:RG-6/7/2022-31888) ve benzeri görseller** asılır.

c) **(Değişik cümle:RG-25/1/2020-31019)** Her yıl enerji verimliliği bilinçlendirme ve farkındalık çalışmaları kapsamında;

1) **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019)** İlgili bakanlıklar, büyükşehir belediyeleri ve sivil toplum kuruluşları ile birlikte koordineli olarak konferans, sergi, fuar ve yarışma gibi bilinçlendirme etkinlikleri düzenler veya düzenletir.

2) Milli Eğitim Müdürlükleri her ilde ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine yönelik enerji verimliliği ile ilgili etkinlikler için gerekli tedbirleri alır.

ç) İlköğretim, ortaöğretim ve yaygın **(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) eğitim** kurumlarında enerji verimliliği kulübü oluşturulur ve kulüp

çalışmaları ile öğrencilerin ders yılı içerisinde hazırlayacakları ödev ve projelerde enerji verimliliğiyle ilgili konulara yer verilmesi için gerekli tedbirleri alır.

d) (Mülga ibare:RG-6/7/2022-31888) (Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi pul, zarf, koli ve benzeri posta işlemlerinde, Bakanlık tarafından geliştirilen enerji verimliliği ile ilgili grafiklere ve mesajlara yer verilmesi için gerekli tedbirleri alır.

(5) (Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Bakanlık bilinçlendirme ve tanıtım amaçlı ödüllü veya ödüsüz yarışmalar düzenler, hazırladığı veya hazırlattığı tanıtım ve bilinçlendirme malzemelerini ücretsiz dağıtır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Elektrik Enerjisi Üretim, İletim ve Dağıtımında Enerji Verimliliğinin Artırılmasına Yönelik Uygulamalar

Elektrik enerjisi üretim tesislerinde enerji yönetimi

MADDE 25 – (Değişik:RG-6/7/2022-31888)

(1) Kurulu gücü yüz megavat ve üzeri olan elektrik üretim tesislerinde, 8 inci maddede belirtilen enerji yönetimi ile ilgili faaliyetleri yönetim adına yürütmek üzere, (Mülga ibare:RG-21/9/2024-32669) enerji yöneticisi sertifikasına sahip birisi enerji yöneticisi olarak görevlendirilir.

Elektrik enerjisi iletiminde ve dağıtımında enerji verimliliğinin artırılması

MADDE 26 –(1) Dağıtım sistemindeki teknik kayıpların önlenmesi için (Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) 2/1/2014 tarihli ve 28870 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliğinde düzenlenen hususlara elektrik piyasasında dağıtım faaliyeti gösteren tüzel kişiler tarafından uyulur.

(2) İletim sistemindeki teknik kayıpların önlenmesi ve iletim sisteminin verimlilik kriteri açısından ve güç kalitesine etki eden gerilim, frekans, harmonik, fliker şiddeti, reaktif ve aktif güç oranları (CosØ), devre dışı olma, N-1, gibi parametreler için (Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) 28/5/2014 tarihli ve 29013 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde düzenlenen hususlara elektrik piyasasında iletim faaliyeti gösteren tüzel kişiler tarafından uyulur.

(3) (Ek:RG-25/1/2020-31019) Yeni yapılacak iletim ve dağıtım tesislerinde ömür boyu maliyet analizleri yapılarak kayıpları asgari seviyeye indirecek ekipmanlar seçilir.

Termik santrallerin verim artırma kriterleri ve atık ısılarından yararlanılması

MADDE 27 – (1) (Mülga:RG-25/1/2020-31019)

(2) (Değişik:RG-21/9/2024-32669) Kurulu gücü yirmi megavat ve üzeri olan termik ve jeotermal santraller ile atık yakma tesisleri dâhil biyokütle santralleri, atık ısıların öncelikle binalarda ısıtma ve soğutma amaçlı kullanımının yanı sıra sanayi, tarımsal üretim, su ürünleri yetiştiriciliği, soğuk hava depoları ve tatlı su üretimi gibi sektörlerde de değerlendirilmesine yönelik sanayi ve bina ve hizmetler sektörlerinde yetkilendirilmiş şirketlere etüt yaptırır veya geçmişe dönük en az üç ay tam zamanlı ve sigortalı çalışanları arasında sanayi ve bina etüt-proje sertifikasına sahip personel bulunması durumunda etüdü kendi yapar. Bu etütler Bakanlığın yayınladığı formata uygun olarak hazırlanır ve etüdü yapıldığı yılı takip eden yılın Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa iletilir. Bakanlık, etüt raporlarını değerlendirir ve uygun değerlendirilmeyen etüt raporlarının veya etüdü yenilenmesini isteyebilir.

(3) (Değişik:RG-21/9/2024-32669) Belediyeler ve/veya Toplu Konut İdaresi Başkanlığı mevcut santralden merkezi veya bölgesel ısıtma yapılan bölgelerde uygulamanın genişletilmesine ve yeni toplu konut alanlarını yerleşime açarken merkezi veya bölgesel ısıtma ve soğutma yapılabilecek bölgelere öncelik verir ve ısı dağıtım altyapısı planları dahil bu amaçla gerekli tedbirleri alır.

Kojenerasyon uygulamaları

MADDE 28 – (Değişik:RG-25/1/2020-31019)

(1) Kanunun 8 inci maddesi, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve Elektrik Piyasası Kanununun 14 üncü maddesi kapsamındaki uygulamalarda, Kojenerasyon ve Mikrokojenerasyon Tesislerinin Verimliliğinin Hesaplanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ (Sıra No: 2014/3) ile belirlenen verimlilik kriterlerinin karşılanması şarttır. (Ek cümle:RG-6/7/2022-31888) Söz konusu Tebliğ kapsamında verim belgesi düzenlenen işletmeler her yıl Mart ayı sonuna kadar kojenerasyon tesisi üretim ve tüketim verilerini Bakanlığa iletir.

(2) (Ek:RG-6/7/2022-31888) Yirmi megavat ve üzeri ısı enerjisi ihtiyacı olan yeni kurulacak veya büyük rehabilitasyon geçirecek olan endüstriyel işletmelerde kojenerasyon sistemlerinin uygulanmasına yönelik fizibilite etütleri yapılır veya şirketlere yaptırılır. Hazırlanan nihai fizibilite etüt raporları çalışmanın yapıldığı yılı takip eden yılın Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa iletilir.

Diğer hususlar

MADDE 29 – (1) Elektrik üretiminde, iletiminde ve dağıtımında ulusal ve uluslararası standartlara uygun malzeme kullanılır.

(2) Termik santrallere yakıt sağlayan linyit üretim sahalarında linyit kalitesinin iyileştirilmesi için lavrarlama, eleme, ayıklama ve benzeri homojenizasyon ve zenginleştirme işlemleri uygulanır.

(3) Tesis edilecek kömür yakan termik santrallerde birincil enerji kaynağının etkin kullanımını sağlamak üzere verimli yakma teknikleri kullanılır ve tesis kurulu gücü birincil kaynak potansiyelinin azami olarak değerlendirilmesine imkan sağlayacak şekilde seçilir.

(4) Termik santral iç tüketimlerinin azaltılması için otomasyon, koruyucu bakım uygulamaları ile arızaların azaltılması, yedek parça ve stok kontrol sistemi kurulması için sistem rehabilitasyonları zamanında yapılır.

(5) Elektrik üretim ve dağıtım tesislerinin özelleştirilmesine yönelik olarak hazırlanacak şartnamede verimlilik artırıcı önlemlerin alınmasına ve teknik kayıpların azaltılmasına dair hususlar yer alır.

(6) Araştırma ve geliştirme projesi yürüten ve/veya destekleyen kamu kurum ve kuruluşları aşağıda sayılan konulara yönelik projelere öncelik verir. Başarıyla sonuçlandırılan projelerin uygulamaya geçilmesi yönünde tanıtım etkinlikleri ile birlikte teknik destek sağlar.

a) Yerli tarım ürünlerinden üretilen biyoyakıtların maliyetinin düşürülmesi ve performansının artırılması,

b) Biyokütle kaynaklarından biyoyakıt veya sentetik yakıt üretim teknikleri,

c) Su, rüzgar, güneş ve jeotermal gibi yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanarak ekonomik olabilecek hidrojen üretim teknikleri.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Kamu Kesiminde Enerji Verimliliği Önlemleri

Enerji etütleri

MADDE 30 – (Mülga:RG-6/7/2022-31888)

Kamu kesimine ait bina ve işletmelerde enerji verimliliğinin artırılması için alınabilecek öncelikli tedbirler

MADDE 31 – (Değişik:RG-25/1/2020-31019)

(1) Kamu kesimine ait bina ve işletmelerde enerji verimliliğini artırmak amacıyla Bakanlık tarafından belirlenen Kamu Binalarında Tasarruf Hedefi ve Uygulama Rehberinde yer alan tedbirler uygulanır. Ancak, anılan uygulama rehberinde belirtilen uygulamalardan Millî Savunma Bakanlığı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarının, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarının ve Bakanlığın uygun göreceği diğer kurum ve kuruluşlar bu maddede tanımlanan yükümlülüklerden muaf tutulur.

ONUNCU BÖLÜM

Bilgi Verme Yükümlülüğü ve İdari Yaptırımlar

Bilgi verme yükümlülüğü

MADDE 32 –(1) (Değişik:RG-6/7/2022-31888) Ticari binalar, kamu ve hizmet binaları, endüstriyel işletmeler, elektrik üretim tesisleri ve organize sanayi bölgeleri, 9/A maddesi kapsamında bildirimlerini her yıl Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa iletir.

(2) (Değişik:RG-6/7/2022-31888) Birinci fıkra kapsamında iletilen bilgilerin doğruluğunun tespiti amacıyla enerji yöneticisi görevlendirilmesi, enerji yönetim birimi kurulması ve 8 inci madde kapsamında tanımlanan enerji yönetimi ile ilgili faaliyetlerin yerine getirilmesi ile ilgili olarak Bakanlığın yerinde yapacağı denetleme ve incelemeler için talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi vermek ve gereken şartları sağlamak zorunludur.

(3) (Değişik:RG-25/1/2020-31019) Bakanlık enerji verimliliği faaliyetleri çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlardan ilave bilgi ve belge talep edebilir, ortak çalışmalar yürütür.

(4) Türk Silahlı Kuvvetleri, Millî Savunma Bakanlığı ve bağlı kuruluşları ve Millî İstihbarat Teşkilatı (Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019)

Başkanlığı, 9 uncu maddenin beşinci fıkrası uyarınca yapacakları bildirimler kapsamında, emniyet ve güvenlik açısından verilmesi uygun görülmeyen bilgileri vermek zorunda değildir.

(5) (Ek:RG-6/7/2022-31888) Yıllık toplam enerji tüketimi beş yüz TEP ve üzeri olan, bir veya birden fazla merkezde ısı üretimi gerçekleştirerek birden fazla binaya ısı dağıtımını sağlayan ısıtma/soğutma şebeke yönetimleri, Bakanlık tarafından belirlenen formata uygun olarak her yıl Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirimde bulunur.

İdari yaptırımlar

MADDE 33 –(1) (Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Bakanlık tarafından yapılan tespit ve/veya denetimler sonucu gerçek veya tüzel kişilere Kanununun 10 uncu maddesi kapsamındaki idari yaptırımlar uygulanır.

ONBİRİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Düzenleme yetkisi

MADDE 34 – (Değişik:RG-25/1/2020-31019)

(1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak üzere her türlü alt düzenlemeyi yapmaya yetkilidir. Bu Yönetmelik ile ilgili uygulama usul ve esasları Bakanlıkça belirlenir ve Bakanlık internet sayfası üzerinden ilan edilir.

(2) Enerji verimliliği eğitim (Ek ibare:RG-21/9/2024-32669), sınav ve sertifikalandırma faaliyetleri hakkında uygulama usul ve esasları, enerji verimliliği hizmetlerini yürütecek kurum ve kuruluşlara yetki belgesi verilmesi hakkında uygulama usul ve esasları, enerji verimliliği destekleri hakkında uygulama usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenir ve Bakanlık internet sayfası üzerinden ilan edilir.

Koordinasyon

MADDE 35 – (Değişik:RG-25/1/2020-31019)

(1) Bakanlık enerji verimliliği hizmetleri ile ilgili gelişmeleri, darboğazları ve çözüm önerilerini değerlendirmek üzere sektör temsilcilerinin katılımı ile gerekli görmesi halinde koordinasyon toplantısı düzenler.

İstisnalar

MADDE 36 – (Değişik:RG-25/1/2020-31019)

(1) Millî Savunma Bakanlığı ile bağlı ve ilgili kuruluşları ve Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı ile bağlı ve ilgili kuruluşları 8 inci maddenin ikinci fıkrası ve 9 uncu maddenin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve altıncı fıkraları hükümlerinden dolayı sorumlu tutulmazlar. Ancak söz konusu hükümlere ilişkin uygulama usul ve esaslarını bu kurumlar kendi iç düzenlemeleri ile belirler.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 37 – (1) 25/10/2008 tarihli ve 27035 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

(Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Bakanlığın şirketleri yetkilendirme görevi

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) 6 ncı madde hükümleri çerçevesinde (Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) Bakanlığın şirketleri yetkilendirme faaliyeti yetkilendirilmiş kurum sayısı on olana kadar devam eder.

Mevcut yetki belgelerinin ve enerji yöneticisi sertifikalarının yenilenmesi

GEÇİCİ MADDE 2 – (Mülga:RG-25/1/2020-31019)

Devam eden destek uygulamaları

GEÇİCİ MADDE 3 – (Değişik:RG-21/9/2024-32669)

(1) 2/5/2024 tarihinden önce başvurusu yapılmış olan verimlilik artırıcı proje ve gönüllü anlaşmalar için ödenecek destek tutarı, başvurunun yapıldığı tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre hesaplanır.

Enerji tüketimlerinin bildirilmesi

GEÇİCİ MADDE 4 – (Mülga:RG-25/1/2020-31019)

İlk enerji etütleri

GEÇİCİ MADDE 5 – (Mülga:RG-25/1/2020-31019)

Kamu kesiminde yapılacak düzenlemeler

GEÇİCİ MADDE 6 – (Mülga:RG-25/1/2020-31019)

İlk enerji yöneticilerinin görevlendirilmesi ve bildirilmesi

GEÇİCİ MADDE 7 – (Mülga:RG-25/1/2020-31019)

Yönetim Sistemi-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar Standardı

GEÇİCİ MADDE 8 – (Mülga:RG-25/1/2020-31019)

Genel veya açık alan aydınlatma kapsamına giren yol, cadde, sokak, alt ve üst geçit ve meydan aydınlatmalarına ilişkin teknik kriterler

GEÇİCİ MADDE 9 – (Ek:RG-25/3/2014-28952)

(1) Genel veya açık alan aydınlatma kapsamına giren yol, cadde, sokak, alt ve üst geçit ve meydan aydınlatmalarına ilişkin teknik kriterler bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesini takip eden bir yıl içinde Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından (Değişik ibare:RG-25/1/2020-31019) ilan edilir ve uygulamada bu kriterlere uyulması şarttır.

Yetki belgesi kapsam değişikliği

GEÇİCİ MADDE 10 – (Ek:RG-25/1/2020-31019) (Mülga:RG-6/7/2022-31888)

Enerji yöneticisi sertifikalarının yenilenmesi

GEÇİCİ MADDE 11 – (Ek:RG-25/1/2020-31019)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce sanayi ve/veya bina sektörlerine yönelik düzenlenen enerji yöneticisi eğitimlerine katılarak sanayi enerji yöneticisi sertifikası ve/veya bina enerji yöneticisi sertifikası sahibi olan kişilere, Bakanlığa başvurmaları halinde, eski sertifika veya sertifikaları geri alınmak suretiyle, başkaca bir koşul aranmaksızın enerji yöneticisi sertifikası verilir.

İlk merkezi sınavın uygulanması

GEÇİCİ MADDE 12 – (Ek:RG-25/1/2020-31019) (Mülga:RG-6/7/2022-31888)

Etüt-proje ödevinde başarısız olan mevcut kişilere hak verilmesi

GEÇİCİ MADDE 13 – (Ek:RG-25/1/2020-31019) (Mülga:RG-6/7/2022-31888)

TS EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi belgelendirilmesi zorunluluğu için süreler

GEÇİCİ MADDE 14 – (Ek:RG-25/1/2020-31019)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 8 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan hüküm en geç 2023 yılı sonuna kadar yerine getirilir.

Zorunlu etütlere ilişkin muafiyet tanımlanması

GEÇİCİ MADDE 15 – (Ek:RG-25/1/2020-31019)

(1) (Mülga:RG-6/7/2022-31888)

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla etüt zorunluluğu getirilen endüstriyel işletmeler en geç üç yıl içerisinde etütlerini tamamlar.

(3) (Ek:RG-6/7/2022-31888) (Değişik:RG-21/9/2024-32669) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla etüt zorunluluğu getirilen termik, jeotermal ve atık yakma tesisleri dâhil biyokütle santralleri en geç iki yıl içerisinde enerji etütlerini tamamlar.

Yürürlük

MADDE 38 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yürütür.

(1) 21/9/2024 tarihli ve 32669 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğin dördüncü bölümünün başlığı “Eğitim ve Sertifikalandırmalar” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) 21/9/2024 tarihli ve 32669 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğin beşinci bölümü başlığı ile birlikte metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	27/10/2011	28097
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	25/3/2014	28952
2.	3/9/2014	29108
3.	25/1/2020	31019
4.	14/3/2020	31068
5.	25/12/2021	31700
6.	6/7/2022	31888
7.	21/9/2024	32669

Ek-1
(Mülga:RG-14/3/2020-31068)

Ek-2
(Mülga:RG-6/7/2022-31888)

Ek-3
(Mülga:RG-14/3/2020-31068)

Ek-4
(Mülga:RG-14/3/2020-31068)

Ek-5
(Mülga:RG-14/3/2020-31068)